

Fluoxetine ar gyfer gor-rywioldeb

21 Gorffennaf 2015

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae'r wybodaeth hon yn esbonio crynodeb o'r dystiolaeth am y defnydd all-drwydded o fluoxetine ar gyfer gor-rywioldeb (ysfa rywiol gynyddol). Mae'r crynodeb o dystiolaeth yn drosolwg o'r wybodaeth sydd ar gael am y feddyginiaeth hon. Ei nod yw helpu rhagnodwyr a chleifion wrth ystyried a ddylid defnyddio triniaeth ddidrwydded neu all-drwydded ai peidio. Nid yw'r crynodeb yn cynnwys argymhellion gan NICE ar ba un a ddylid defnyddio'r feddyginiaeth.

Trwyddedu meddyginiaethau

Yn y DU, mae angen trwydded ar feddyginiaethau cyn y gellir eu marchnata. Er mwyn cael trwydded, mae'n rhaid i wneuthurwr y feddyginiaeth roi tystiolaeth sy'n dangos bod y feddyginiaeth yn gweithio'n ddigon da a'i bod yn ddigon diogel i'w defnyddio ar gyfer cyflwr penodol ac ar gyfer grŵp penodol o gleifion, ac y gellir gweithgynhyrchu'r feddyginiaeth i'r ansawdd gofynnol. Gellir rhagnodi meddyginiaethau heb drwydded ('meddyginiaeth ddi-drwydded') os nad oes meddyginiaeth amgen wedi'i thrwyddedu a'i bod yn debygol o fod yn fuddiol i'r claf.

Gellir rhagnodi meddyginiaeth 'all-drwydded' hefyd. Mae hyn yn golygu bod y rhagnodwr am ei defnyddio mewn ffordd wahanol i'r hyn a nodir yn nhelerau ei thrwydded. Gallai hyn olygu defnyddio'r feddyginiaeth ar gyfer cyflwr gwahanol neu grŵp gwahanol o gleifion, neu gallai olygu newid yn y dogn neu fod y feddyginiaeth yn cael ei chymryd mewn ffordd wahanol. Mae rhagor o wybodaeth am drwyddedu meddyginiaethau ar gael yn [NHS Choices](#).

Beth yw gor-rywioldeb?

Mae gan bobl â gor-rywioldeb ddiddordeb anarferol neu ormodol mewn rhyw.

Gwybodaeth ESUOM i'r cyhoedd: Fluoxetine ar gyfer gor-rywioldeb Tudalen 1 o 4

Mae triniaethau ar gyfer gor-rywioldeb mewn dynion yn cynnwys meddyginiaethau sy'n lleihau faint o destosteron (yr hormon rhyw mewn dynion) y mae'r corff yn ei gynhyrchu. Mae'r rhain yn cynnwys meddyginiaeth o'r enw asetad cyproterone a meddyginiaeth arall o'r enw triptorelin.

Gellir defnyddio fluoxetine (neu feddyginiaethau eraill sy'n debyg iddi) i drin gor-rywioldeb. Fodd bynnag, nid yw fluoxetine wedi'i thrwyddedu i drin gor-rywioldeb felly defnydd all-drwydded a wneir ohoni yn y cyd-destun hwn.

Ynglŷn â fluoxetine

Mae fluoxetine yn gyffur gwrth-iselder. Mewn oedolion, fe'i defnyddir fel arfer i drin iselder neu anhwylderau obsesiynol cymhellol (OCD). Gall fluoxetine hefyd leihau ysfa rywiol pobl felly fe'i defnyddir weithiau i drin gor-rywioldeb.

Crynodeb o'r buddiannau a'r niwed posibl

Pa mor dda y mae fluoxetine yn gweithio?

Mae tair astudiaeth fach wedi ystyried pa mor dda y mae fluoxetine yn gweithio i drin gor-rywioldeb. Cynhaliwyd un astudiaeth o ddynion a oedd yn y carchar am gyflawni trosedd rywiol. Roedd y ddwy astudiaeth eraill o ddynion a oedd yn cael ffantasiau, ysfeydd ac ymddygiad rhywiol anarferol o aml neu abnormal. Canfu'r astudiaethau hyn fod fluoxetine yn lleihau sawl gwaith yr oedd dynion â gor-rywioldeb yn cymryd rhan mewn gweithgareddau rhywiol. Roedd hefyd yn lleihau sawl gwaith yr oedd y dynion yn meddwl am ryw ac yn cael ffantasiau rhywiol.

Fodd bynnag, astudiaethau bach oedd yr astudiaethau hyn ac roedd sawl problem o ran eu strwythur. Felly, nid ydynt yn darparu gwybodaeth dda o ran pa mor dda y mae fluoxetine yn gweithio i drin gor-rywioldeb. Nid ystyriodd yr astudiaethau gor-rywioldeb mewn merched.

Beth yw'r niwed neu'r sgil-ffeithiau posibl?

Mae'n bosibl y bydd rhai pobl yn dioddef sgil-ffeithiau wrth gymryd fluoxetine. Nodwyd bod y sgil-ffeithiau canlynol yn digwydd mewn un o bob 10 person neu fwy:

- teimlo'n flinedig
- chwydu neu deimlo'n sâl
- dolur rhydd
- cur pen
- problemau wrth gysgu.

Noder mai dim ond y buddiannau a'r niwed ar gyfer y boblogaeth yn yr astudiaethau y mae canlyniadau'r astudiaethau ymchwil yn eu dangos. Nid yw'n bosibl rhagweld beth fydd y buddiannau a'r niwed i unigolyn sy'n cael ei drin â fluoxetine.

Rhagnodi fluoxetine

Os bydd rhagnodwr am ddefnyddio meddyginiaeth heb drwydded neu all-drwydded, mae'n rhaid iddo ddilyn ei ganllaw proffesiynol, er enghraifft, [canllawiau arfer da](#) y Cyngor Meddygol Cyffredinol i feddygon. Mae'r rhain yn cynnwys rhoi gwybodaeth am y driniaeth a thrafod y buddiannau a'r niwed posibl fel bod gan yr unigolyn ddigon o wybodaeth i benderfynu a yw am gael y driniaeth ai peidio. Rhoi cydsyniad deallus yw'r enw a roddir ar hyn.

Mae [fersiwn lawn o'r crynodeb sydd wedi'i anelu at weithwyr gofal iechyd proffesiynol](#) ar gael ar wefan NICE. Nid yw'r crynodeb ar gyfer gweithwyr gofal iechyd proffesiynol yn cynnwys argymhellion gan NICE ar ba un a ddylid defnyddio'r feddyginiaeth.

Cwestiynau i'w gofyn

- Pam y caf gynnig meddyginiaeth all-drwydded?
- Beth mae'r driniaeth hon yn ei olygu?
- Beth yw'r manteision posibl?

Gwybodaeth ESUOM i'r cyhoedd: Fluoxetine ar gyfer gor-rywioldeb Tudalen 3 o 4

Formatted: Not Highlight

- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny'n berthnasol i mi?
- A allai cael y driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt o ddigwydd?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Rhagor o wybodaeth

Mae NICE wedi cyhoeddi [gwybodaeth](#) am sut y caiff crynodebau o'r dystiolaeth ar gyfer meddyginiaethau heb drwydded a rhai all-drwydded eu datblygu.

Hawlfraint

© National Institute for Health and Care Excellence, 2015. All rights reserved. NICE copyright material can be downloaded for private research and study, and may be reproduced for educational and not-for-profit purposes. No reproduction by or for commercial organisations, or for commercial purposes, is allowed without the written permission of NICE.

ISBN: 978-1-4731-1406-7